

Bilaga 7:25 till kommunstyrelsens protokoll den 9 april 2003, § 24

PM 2003 RIII (Dnr 314-57/2003)

Förslag till Vägverkets föreskrifter om bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk på vägar och gator

Remiss från Vägverket

Remisstid 10 april 2003

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen översänds denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Vägverket har på remiss sänt ut ett förslag till föreskrifter om bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk på vägar och gator. Remisstiden var satt till 2003-03-14 men är förlängd till 2003-04-10.

Bakgrunden är att EU 1988 antog ett byggproduktdirektiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter. Vägverket bedömde 1996 att vissa tillämpningsregler borde införas inom sitt område för att harmonisera byggstandard och dels för att förtydliga. En första version remissbehandlades 2001 och förslaget har utifrån detta omarbetats, se sammanfattning i *bilaga 1*.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till gatu- och fastighetskontoret (GFK) för kontorsutlåtande och stadsledningskontoret (SLK).

Stadsledningskontoret avstår från att lämna synpunkter i rubricerade ärende då ärendet även remitterats till gatu- och fastighetskontoret som besitter den tekniska kompetens som krävs.

Gatu- och fastighetskontoret hänvisar till sitt remissutlåtande från 2001, *bilaga 2*. I den tidigare remissen, vilken Vägverket sände ut i januari 2001, avstyrkte såväl gatu- och fastighetskontoret som Svenska Kommunförbundet att de föreslagna föreskrifterna skulle införas. Såväl kontoret som kommunförbundet framhöll att den statliga detaljstyrning som ett antagande av föreskrifterna skulle medföra inte överensstämmer med den ansvarsfördelning mellan staten och kommunerna som parterna numera eftersträvar. Om föreskrifterna skulle vara en följd av Sveriges EU-medlemskap borde de kunna utformas på ett annat och enklare sätt.

Kontorets synpunkter framförda vid tidigare remissomgång gäller även för de föreskrifter som nu har sänts ut på remiss. Den bearbetning av föreskrifterna som uppges ha skett är så pass begränsad att det inte finns anledning att i dag ha annan inställning än den som kontoret gav uttryck för i det tidigare remissyttrandet. Kommunförbundet har ännu ej yttrat sig över det nu aktuella förslaget. Med hänvisning

till underhandskontakter med förbundet i denna fråga, får kontoret dock hänvisa till Kommunförbundets kommande yttrande i ärendet.

Mina synpunkter

Med hänvisning till gatu- och fastighetskontorets utlåtande förordar jag att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen översänds denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 24 mars 2003

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Vägverket har på remiss sänt ut ett förslag till föreskrifter om bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk på vägar och gator. Remisstiden var satt till 2003-03-14 men är förlängd till 2003-04-10.

Bakgrunden är att EU 1988 antog ett byggproduktdirektiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter. Vägverket bedömde 1996 att vissa tillämpningsregler borde införas inom sitt område för att harmonisera byggstandard och dels för att förtydliga. En första version remissbehandlades 2001 och förslaget har utifrån detta omarbetats, se sammanfattning i *bilaga 1*.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till gatu- och fastighetskontoret (GFK) för kontorsutlåtande och stadsledningskontoret (SLK).

Stadsledningskontoret avstår från att lämna synpunkter i rubricerade ärende då ärendet även remitterats till gatu- och fastighetskontoret som besitter den tekniska kompetens som krävs.

Gatu- och fastighetskontoret hänvisar till sitt remissutlåtande från 2001, *bilaga 2*. I den tidigare remissen, vilken Vägverket sände ut i januari 2001, avstyrkte såväl gatu- och fastighetskontoret som Svenska Kommunförbundet att de föreslagna föreskrifterna skulle införas. Såväl kontoret som kommunförbundet framhöll att den statliga detaljstyrning som ett antagande av föreskrifterna skulle medföra inte överensstämmer med den ansvarsfördelning mellan staten och kommunerna som parterna numera eftersträvar. Om föreskrifterna skulle vara en följd av Sveriges EU-medlemskap borde de kunna utformas på ett annat och enklare sätt.

Kontorets synpunkter framförda vid tidigare remissomgång gäller även för de föreskrifter som nu har sänts ut på remiss. Den bearbetning av föreskrifterna som uppges ha skett är så pass begränsad att det inte finns anledning att i dag ha annan inställning än den som kontoret gav uttryck för i det tidigare remissyttrandet. Kommunförbundet har ännu ej yttrat sig över det nu aktuella förslaget. Med hänvisning till underhandskontakter med förbundet i denna fråga, får kontoret dock hänvisa till Kommunförbundets kommande yttrande i ärendet. Förbundet har nämligen haft möjlighet att på ett närmare håll följa Vägverkets arbete med föreskrifterna.

Sammanfattning av Vägverkets förslag

Kapitel 1 allmänna bestämmelser

Reglerna begränsas eftersom vägar och gator är byggda under många år kan inte alla nu existerande vägar och gator uppfylla reglerna. Dessutom undantas bl.a. skogsbilvägar och vägar med trafik under 125 fordon per årsmedeldygn.

Regler för hur bestyrkande av produktkraven anges genom hänvisning till boverkets konstruktionsregler BKR. Likartade regler införs därmed för hela byggområdet.

Beskrivning görs för hur europeiska standarder kan användas som alternativ till reglerna för tillnärmning av regelverket inom EU.

Kapitel 2 Allmänna regler för bärande konstruktioner

Allmänna krav för konstruktioner anges och i princip samma som gäller för byggnader. Allmänna råd för vissa byggnadsverk anges, där även införandet av harmoniserade standarder anges. De allmänna råden pekar på de regler för tillförlitlighet som redan används inom anläggningsbranschen.

Kapitel 3 lastförutsättningar

Förutsättningar för de viktigaste lasterna anges.

Kapitel 4 betongkonstruktioner

Bärförmågan för betongkonstruktioner beskrivs, på de flesta fall genom hänvisning till BKR. Kompletterande allmänna råd för tillämpning för broar anges. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för betongkonstruktioner som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 5 Stålkonstruktioner

Bärförmågan för stålkonstruktioner beskrivs, på de flesta fall genom hänvisning till BKR. Kompletterande allmänna råd för tillämpning för broar och vägutrustning anges. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för stålkonstruktioner som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 6 Samverkanskonstruktioner av stål och betong

Bärförmågan för samverkanskonstruktioner beskrivs. Då BKR inte innehåller regler för samverkanskonstruktioner medan det är ett viktigt konstruktionsmaterial inom brobyggandet är reglerna ganska fylliga. Hänvisning görs också till den europeiska förstandarden ENV-1994-1-1. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för samverkanskonstruktioner av stål och betong som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 7 Murverkskonstruktioner

Bärförmågan för murverkskonstruktioner beskrivs genom hänvisning till BKR. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för murverkskonstruktioner som ska användas vid denna jämförelse.

Kapitel 8 Träkonstruktioner

Bärförmågan för träkonstruktioner beskrivs, på de flesta fall genom hänvisning till BKR. Kompletterande allmänna råd för tillämpning för broar anges. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för träkonstruktioner som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 9 Geokonstruktioner

Bärförmågan för geokonstruktioner beskrivs, på de flesta fall genom hänvisning till BKR. Kompletterande allmänna råd för tillämpning för broar anges. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för geokonstruktioner som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 10 Aluminiumkonstruktioner

Bärförmågan för aluminiumkonstruktioner beskrivs, på de flesta fall genom hänvisning till BKR. Kompletterande allmänna råd för tillämpning för broar anges. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för aluminiumkonstruktioner som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 11 Vägöverbyggnad

Bärförmågan för vägöverbyggnad beskrivs. Tillförlitlighetsreglerna i kapitel 2 innebär att den samlade lastpåverkan ska vara mindre än bärförmågan för respektive tvärsnitt. I detta kapitel anges bärförmågan för vägöverbyggnader som ska användas vid denna jämförelse. Dessutom ges utrymme för avvikande nivåer för egenskaper vid användning av de harmoniserande standarderna.

Kapitel 12 Bärförmåga vid brand

Krav för beräkning av bärförmåga vid brand anges, i princip motsvarande krav som i BKR.

Kapitel 13 Förteckning över standarder och dokument som reglerna hänvisar till

Berörda

Föreskrifterna kommer att beröra Vägverkets väghållningsfunktion, kommunala väghållare och enskilda väghållare.

Effekter för berörda

Reglerna bygger i huvudsak på det upphandlingsregelverk som Vägverket tillämpar. Detta medför att det inte uppstår några ökade kostnader för Vägverket. Många kommuner har i princip tillämpat Vägverkets upphandlingsregler och därför bedöms de endast få marginella kostnadsökningar. För de kommuner som inte tillämpar Vägverkets upphandlingsregler kan större kostnadsökningar uppstå.

Enskilda väghållare med statsbidrag har vanligen byggt enligt Vägverkets upphandlingsregler. Enskilda väghållare utan statsbidrag har i regel så lite trafik att de är undantagna enligt kapitel 1.

Sammanlagt bedöms kostnadsköningarna bli små.

2001-07-03

Vägverkets föreskrifter om bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk på vägar och gator, Remissyttrande

Er beteckning: SA 70A99:5504

Vägverket har på remiss sänt ut ett förslag till föreskrifter om bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk på vägar och gator. Stockholms stad har uppdragit till gatu- och fastighetskontoret att besvara remissen.

Staden har för ett år sedan svarat på en remiss om Vägverkets förslag till föreskrifter om tekniska egenskapskrav på vägar och gator. Staden avstyrkte att sådana föreskrifter införs och framhöll att nuvarande system fungerar bra där Vägverket i sitt sektorsansvar har ett samarbete med övriga väghållare som innefattar rådgivning, insyn och viss kontroll. Även Kommunförbundet avstyrkte i sitt yttrande de föreslagna föreskrifterna.

Stadens synpunkter på tidigare remissomgång för föreskrifterna gäller även för de föreskrifter som nu har sänts ut på remiss. Det finns enligt stadens uppfattning inte behov av särskilda av Vägverket utformade föreskrifter om bärförmåga, stadga och beständighet hos byggnadsverk på vägar och gator som skall gälla kommunernas vägnät. I vart fall är detaljeringsgraden i föreskrifterna alldeles för hög. De utsända föreskrifterna omfattar över 100 sidor men täcker ändå endast in en del av det som Vägverket utreder att ge ut föreskrifter om.

Anledningen till att utge föreskrifterna uppges vara att det är en följd av Sveriges EU-medlemskap. Om så är fallet borde man undersöka om inte de krav som EU-medlemskapet ställer i dessa avseenden kan uppfyllas på ett enklare och smidigare sätt.

Avslutningsvis får staden instämma i Kommunförbundets yttrande i ärendet, daterat 2001-05-10.

Göran Gahm